



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Gazeteci Abdurrahman Gök, 2017 Newroz'unda Kemal Kurkut'un polis tarafından öldürülmesi anını belgeleyen fotoğrafları çekmiş, kamuoyunun ve yargının doğru bilgiye ulaşmasını sağlamıştır. Bu görüntüler, resmi anlatı ile olgusal gerçeklik arasındaki çelişkiyi ortaya çıkarmış; demokrasi ve hukukun doğası gereği olması gereken bir gazetecilik pratiği icra edilmiştir.

Ancak, bu faaliyetten sonra Gök, mesleki pratiği nedeniyle uzun süreli ve ısrarlı yargısal takiplerin konusu haline gelmiştir. Hakkında açılan davada, somut maddi deliller yerine, gizli tanık beyanlarına dayalı suçlamalar yöneltilmiştir. Davanın 9 duruşma boyunca, gazetecilik faaliyetleri; haber atölyeleri, saha deneyimi aktarımı ve çatışmalı bölgelerde yapılan haberler, "örgüt üyeliği" ve "propaganda" iddialarıyla ilişkilendirilmiştir.

Dikkat çekici biçimde, benzer gizli tanık ifadeleriyle yargılanan gazeteciler (Sedat Yılmaz, Dicle Müftüoğlu vb.) beraat etmiştir. Buna rağmen Gök'e yönelik yurt dışına çıkış yasağının 6 yıldır sürdürülmesi, adli kontrol tedbirinin bireyin seyahat ve çalışma hakkını kısıtlayan bir cezalandırma aracına dönüştüğünü göstermektedir. Bu uygulama; Anayasa'nın 26 ve 28'inci maddeleri, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı ve 10'uncu maddeleri açısından ciddi soru işaretleri barındırmaktadır.

Ayrıca, gizli tanığın teşhis tutanaklarının dosyaya alınması talebinin reddedilmesi, savunmanın iddiaları denetleme hakkını ortadan kaldırmış; silahların eşitliği ilkesini zedelemiştir. Gazetecilerin hakikat üretme kapasitesini güvenlikçi beyanlarla bastıran yargılama pratikleri, yalnızca bir kişiyi değil, Türkiye'deki habercilik kültürünü ve demokratik kamusal alanı doğrudan etkilemektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Gizli tanık beyanlarının, maddi delil veya somut olgularla desteklenmediği halde tek başına kovuşturmanın temel unsuru olarak kullanılmasının, Bakanlığınız nezdinde hukuki dayanağı nedir?
- 2- Bu yaklaşımı sınırlandıran bir iç genelge, ilke kararı veya standart mevcut mudur?
- 3- Adli kontrol tedbirleri, hukuk sistemimizin doğası gereği geçici ve ölçülü olarak uygulanması gerekirken; gazeteciler başta olmak üzere bazı davalarda süresiz veya

fiilen cezalandırıcı bir pratiğe dönüşmesinin sebebi nedir? Bu durumun önlenmesi için Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır?

- 4- Gazetecilik faaliyetleri ile siyasi/örgütsel faaliyetlerin ayrıştırılması konusunda savcılık ve mahkemelere yönelik herhangi bir rehber, prosedür veya iç denetim mekanizması bulunmakta mıdır? Yoksa, bu ayırım pratikte tamamen kolluk raporlarının yorumuna mı bırakılmıştır?
- 5- Gizli tanığın teşhis tutanaklarının dosyaya alınması talebinin reddedilmesi, savunma hakkını sınırlandırmakta ve silahların eşitliği ilkesini zedelemektedir. Bakanlığınız, mahkemelerin bu tür talepleri reddetme pratiğini insan hakları bağlamında takip etmekte midir?
- 6- Dosyada somut delil bulunmamasına rağmen, gazeteci Abdurrahman Gök'e uygulanan yurt dışı yasağının 6 yıldır sürdürülmesi, Bakanlığınız tarafından ölçülü ve hakkaniyete uygun bir uygulama olarak mı değerlendirilmektedir?
- 7- Basın özgürlüğü, düşünce ve ifade hürriyeti konusunda Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler dikkate alındığında, gizli tanığa dayalı beyan esaslı davaların gazeteciler üzerinde yarattığı caydırıcı etki hakkında Bakanlığınızın herhangi bir veri, rapor veya değerlendirmesi var mıdır?